

Mtz.Fdo. ha llegit *Benimocar*, f° 51. Quedem doncs una mica en dubte de si és mala lectura en lloc de *Benimotar*; o si hi hagué una variant de *Benimocàrrar*, la forma aràbiga que va donar la pda. de *Vilamo(n)carro*, a la Pna. Cast.

Moeixa i Moèlem, (Mo- misc.), *Mofalla, Serra- i Mofarès, Mofèrès, -ferrís*, V. Mo-

MÒGA

Mot aranès arcaic que havia existit, de significat avui oblidat. Crec que fou una de les variants del tipus ibero-basco-aquitànic *muga / bua / boga* 'fita, límit'; car encara que reduït a l'onomàstica, la seva gran repetició a la Vall d'Aran des de l'Edat Mj., i el fet de dur article, provenen que havia estat apel·latiu; i no manquen encara alguns altres indicis (topogràfics etc.), ultra la figura fonètica, que condueixen a sospitar-li el mateix valor.

Ben representat, més que enlloc en la toponímia de Bagergue, el poble més reclus de tots: *El Saut dera Mòga*, amb article, prop del poble i no lluny de l'Unyòla; a l'altra banda d'aquest riu: *Era Tartera dera Mòga*, no gaire més vall amunt; i amb localització semblant, *Era Mòga des det Ròi*, designant una here-
tat d'aquesta família.

Ha quedat com a cognom de bastantes famílies: en vaig tractar, arrelades a Salardú, Unya i Garòs. La localització d'aquestes és a Pujolo, on també abunden les dades antigues, però potser no fou exclusiu, d'aquesta part de la Vall, car hi ha un *Portulanus de Vetula*; o sigui de Viella, en un document de 1312, citat per Reglà, en la documentació del seu llibre *El Valle de Aran y la Front. Pir.*, p. 145, que deu ser de la mateixa família que *Portolano de la Moga*, batlle, en l'any 1192, des de Garòs a Cap d'Aran (=Pujolo), p. 169; allí trobo també, el 1313, cinc homes anomenats «de la Moga» a Bagergue (*Arnaldus, Raimundus, Guillelmus, Bonus-Home i Raimundus-Arnaldi de la Moga*), p. 401; i, a Tredòs: *Iobannes Moga i Arnaldus Moga* (p. 389). He conegut o llegit encara altres *Mòga* aranesos.¹

En un altre terçó, encara he trobat viva la forma *bòga*, que com és sabut té gran i vasta vigència en les comarques pirinenques del català occidental: Pallars etc.; però aqueix terçó aranès justament és més avall que Pujolo i més allunyat del Pallars i propi de Marcatosa. Copso viu *bòga* a Viella en el sentit de la divisió entre dos termes municipals; «més enllà de Sacolomies, cap a la *bòga* de Vilac, hi ha *Es S. de Mòga i ---*» (altres tres paratges amb nom), a Betlan; a Vilac més que per a 'límit', ho empen amb el paper de 'zona dins les parts llunyanes del terme': «Els Estanyets de --- són cap a la *bòga* del cap des Tarralhs»,

«aquet ei et Bòsc de ---, er auta *bòga* de delà, qu'ei era Pala de G.».

Mot recusat tant a Gessa com a Bossost, però a Canejan el coneixien, si bé explicant que és un terme peculiar de Marcatosa: Canejan fronterera amb el llunyà Vilac per darrere de les serres (cap al Cap det Goerri i els Rasos de Liat), i d'allí em deien a Canejan: «a la *bòga* de Vilac hi ha una fita que ---»: «--- què vol dir una *b?* —és un terme que usen els de Vilac i vol dir 'una fita'».

En fi acabo donant altres variants pirinenques no recollides en l'article *BOGA* del *DECat*. A Benase *muga* és viu com a límit o partió de termes; i Ballarín copsà al vol la frase «te pueco assegurà que 'l bestia no ha passau de la *muga*». En el mapa «borne» de l'*ALGc* (II, 227) hi ha *mùo* en 11 p. formant àrea contínua de HPyr., Gers i Lot-et-G, des de la punta N. de HPyr. fins a Mezin (Lot-et-G) (al Nord de Tolosa, a tanta distància de Tolosa com de Tol. als Pirineus).

¹ A penes estès al domini català. A la Vall d'Àneu, però, era el nom d'un llinatge influent en el S. xv: dos personatges en els Privilegis de la Vall, any 1408: Arnalot *Moga*, llavors, era «cort» de la Vall d'Àneu (*RFE* IV, 29n., 33). *Mogas* nom d'un gros propietari i d'un advocat pròcer a Barcelona i Cerdanyola del Vallès, S. XIX. Hi pot haver relació (no ben segura) amb molts noms propis celtoides en MOG- aplegats per Holder, *Alt. Spr. s. v.*; menys cert que n'hi tingui el girondí *mogue* «moëlle des végétaux» recollit per Moureau, *Patois de La Teste de Buch* (cf. *PVArGc.*, art. *mèussa*; i art. *mòga*). No n'hi ha amb el NL *La Mogue, Les Mogues* del Cantal (Amé, *Dict. Top.*) que deu venir de MOLA.

Mogèit, Beni-, V. Mo- (misc.)

MOGENT, Riu o Riera ~

El curs d'aigua que neix a la Serra del Corredor (Vallès) i s'uneix al Congost, abans de Montmeló, per formar el Besòs.

DOC.ANT. 1134: *loco que vocatur Mugent* (D'Albon, *Cart. Temple*, 90); 1135: *flumine Mugent* (D'Albon, *Cart. Temple*, 105); 1141: *Mugent* (*Cart. S. Cugat* III, 125).

ETIM. Del llatí RIVUM MUGIENTEM, pròpiament 'riu rondinaire'. J.F.C.

Mogot, V. *Montgó*

MOGRONY

Sant Pere de Mogrony,¹ antiga parròquia del mu-